

ODBOR REGULÁCIE ELEKTROENERGETIKY

ROZHODNUTIE

Číslo: 0080/2023/E-SD
Číslo spisu: 4946-2023-BA

V Bratislave dňa 25. 08. 2023

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor regulácie elektroenergetiky, ako vecne príslušný správny orgán podľa § 9 ods. 1 písm. c) tretieho bodu v spojení s § 36 ods. 9 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 433/2022 Z. z. vo veci uloženia pokuty za porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 256/2022 Z. z., v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z. rozhodol tak, že účastníkovi konania **Metsa Tissue Slovakia s.r.o.**, Celulóžka 3494, 011 61 Žilina, IČO: 36 381 306 ukladá podľa § 36 ods. 3 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 256/2022 Z. z., v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z.,

úhrnnú pokutu

vo výške 3 250,- eur
(slovom tritisícdivestopäťdesiat eur).

za spáchanie správnych deliktov tým, že:

1. porušil povinnosť podľa § 14 ods. 5 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 256/2022 Z. z., pretože v lehote do 31. 08. 2022 nepredložil Úradu pre reguláciu sieťových odvetví návrh ceny na prvý rok regulačného obdobia 2023 – 2027 pre regulovanú činnosť pripojenie do sústavy, čím sa dopustil správneho deliktu podľa § 36 ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 256/2022 Z. z.,
2. porušil povinnosť podľa § 14 ods. 5 písm. c) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 324/2022 Z. z., pretože v lehote do 31. 10. 2022 nepredložil Úradu pre reguláciu sieťových odvetví návrh ceny na prvý rok regulačného obdobia 2023 – 2027 pre regulovanú činnosť prístup do distribučnej sústavy a distribúcia elektriny, čím sa dopustil správneho deliktu podľa § 36 ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 324/2022 Z. z.,

3. porušil povinnosť podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 433/2022 Z. z., pretože v lehote do 30. 04. 2023 nepredložil Úradu pre reguláciu sieťových odvetví údaje o skutočných množstvách elektriny v roku 2022, očakávaných množstvách elektriny v roku 2023 a plánovaných množstvách elektriny na rok 2024 prepravenej koncovým odberateľom elektriny v zmysle § 12 ods. 9 vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 18/2017 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v elektroenergetike v znení vyhlášky č. 233/2022 Z. z., čím sa dopustil správneho deliktu podľa § 36 ods. 1 písm. p) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 433/2022 Z. z.

Úhrnnú pokutu spolu vo výške 3 250,-eur je účastník konania povinný uhradiť do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet vedený v Štátnej pokladnici, číslo účtu: SK598180000007000442847, KS 6348, VS 200802023.

Odôvodnenie:

Spoločnosť Metsa Tissue Slovakia s.r.o., Celulóžka 3494, 011 61 Žilina, IČO: 36 381 306 (ďalej len „účastník konania“) je zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Žilina, oddiel: Sro, vložka číslo: 53581/L. Účastník konania je držiteľom povolenia č. 2007E 0276 - 3. zmena na predmet podnikania elektroenergetika, rozsah podnikania distribúcia elektriny.

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor regulácie elektroenergetiky (ďalej len „úrad“ alebo „správny orgán“) listom č. 27707/2023/BA zo dňa 27. 07. 2023 oznámil účastníkovi konania začatie správneho konania vo veci uloženia pokuty za porušenia zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach (ďalej len „zákon č. 250/2012 Z. z.“) v znení zákona č. 256/2022 Z. z., v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z. V oznámení o začatí správneho konania úrad oznámil účastníkovi konania, že podkladom pre správne konanie a vydanie rozhodnutia v predmetnej veci sú úradom zistené porušenia zákona č. 250/2012 Z. z. nedodržaním povinností ustanovených v § 14 ods. 5 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z., § 14 ods. 5 písm. c) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z..

Vychádzajúc z čl. 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, z Odporúčania výboru ministrov z 13. 02. 1991 ako aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok Neumeister v. Rakúsko z júla 1976) trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb – podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Je preto nevyhnutné poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívno-právna zodpovednosť, čo napokon vyplýva aj zo zásady č. 6 odporúčania o správnych sankciách, podľa ktorej je nevyhnutné v rámci správneho konania vo veciach správnych sankcií, poskytovať okrem záruk spravodlivého správneho konania v zmysle rezolúcie (77) 31, aj pevne zavedené záruky v trestnom konaní. Nemožno pritom opomenúť, že hranice medzi trestnými deliktami, za ktoré ukladá trest súd a správny deliktami, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu a nie sú odvodené prirodzeno-právnymi princípmi.

V administratívno-právnom trestaní je potrebné rešpektovať Odporúčanie výboru ministrov Rady Európy (91) z 13. 02. 1991 (relative aux sanctions administratives), podľa

ktorého pre ukladanie administratívnych sankcií platia analogicky zásady ukladania sankcií trestných s tým, že správny (administratívny) postih protiprávneho správania možno uplatniť len v primeranej lehote. Keďže administratívne trestanie má aj podľa štrasburskej judikatúry trestnoprávny charakter, treba vychádzať z Ústavy Slovenskej republiky (čl. 50) a analogicky aj z Trestného zákona.

Na rozdiel od Trestného zákona právne predpisy, ktoré zakotvujú skutkové podstaty správnych deliktov neupravujú postup správnych orgánov pri postihu za súbeh deliktov. Pri súbehu správnych deliktov pri nedostatku špeciálnej úpravy je potrebné použiť „*analogiae legis*“ tzv. absorpčnú zásadu. Jej podstata tkvie v absorpcii sadzieb (teda prísnejší trest pohlcuje miernejší). Zbiehajúce delikty sú tak postihnuté len trestom určeným pre najťažší z nich, čo pri rovnakých sadzbách pokút znamená, že správny orgán posúdi závažnosť deliktu a úhrnný trest uloží podľa sadzby za najzávažnejší z týchto deliktov, závažnosť pritom treba posudzovať predovšetkým s ohľadom na charakter individuálneho objektu deliktu, čiže záujem, proti ktorému delikt smeruje a ku ktorému je ochrana právnym predpisom určená.

V tomto smere je jednotná aj judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napríklad sp. zn. 3Sžn/68/2004, 3Sž/85/2007, 8Sžo/28/2007, 8Sžo/147/2008, 2Sžf/9/2010, 2Sžf/44/2011, 5Sž/21/2010), podľa ktorej sa uvedené princípy v správnom trestaní v plnom rozsahu aplikujú a že trestanie za správne delikty musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy.

S ohľadom na spomenuté princípy správneho trestania, ktoré musia zodpovedať trestaniu v trestnom práve, správny orgán zistené porušenia zákona č. 250/2012 Z. z. posúdil ako súbeh správnych deliktov, pritom podľa trestnoprávnej teórie o súbeh trestných činov ide vtedy, ak ten istý páchatel' spácha dva alebo viac trestných činov pred tým, ako bol za niektorý z nich odsúdený súdom prvého stupňa, a pokiaľ nezanikla trestnosť niektorého z nich, a regulovanému subjektu uložil, z hľadiska hmotnoprávnych účinkov súbehu, úhrnnú pokutu za správny delikt najprísnejšie postihnutelný podľa absorpčnej zásady, ktorá sa v trestnom práve uplatňuje pri trestaní zbiehajúcich sa trestných činov.

Nakoľko za všetky správne delikty uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, za porušenie povinnosti podľa § 14 ods. 5 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z., podľa § 14 ods. 5 písm. c) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 324/2022 Z. z., a podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z., správny orgán ukladá pokutu podľa § 36 ods. 3 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z., a to v rozpätí sadzby od 500,- eur do 100 000,- eur, uložil tak úrad účastníkovi konania úhrnnú pokutu podľa § 36 ods. 3 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z., v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z. s použitím analógie legis § 41 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

1. Podľa § 14 ods. 5 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z. *návrh ceny na prvý rok regulačného obdobia je regulovaný subjekt povinný predložiť úradu do 31. augusta posledného kalendárneho roka regulačného obdobia pre regulované činnosti podľa § 11 ods. 1 písm. a) až d) a § 11 ods. 4 písm. g) až i).*

Podľa § 11 ods. 1 písm. c) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z. *cenovej regulácii v elektroenergetike podlieha pripojenie do sústavy.*

Úrad pri výkone svojej pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 250/2012 Z. z. zistil, že účastník konania v lehote do 31. 08. 2022 nepredložil úradu návrh ceny na prvý rok

regulačného obdobia 2023 – 2027 pre regulovanú činnosť pripojenie do sústavy, čím porušil povinnosť podľa § 14 ods. 5 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z. a dopustil sa správneho deliktu podľa § 36 ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z..

2. Podľa § 14 ods. 5 písm. c) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 324/2022 Z. z. *návrh ceny na prvý rok regulačného obdobia je regulovaný subjekt povinný predložiť úradu do 31. októbra posledného kalendárneho roka regulačného obdobia pre regulované činnosti podľa § 11 ods. 1 písm. e) pre miestne distribučné sústavy a § 11 ods. 1 písm. h) a k).*

Podľa § 11 ods. 1 písm. e) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 324/2022 Z. z. *cenovej regulácii v elektroenergetike podlieha prístup do distribučnej sústavy a distribúcia elektriny.*

Úrad pri výkone svojej pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 250/2012 Z. z. zistil, že účastník konania v lehote do 31. 10. 2022 nepredložil úradu návrh ceny na prvý rok regulačného obdobia 2023 – 2027 pre regulovanú činnosť prístup do distribučnej sústavy a distribúcia elektriny, čím porušil povinnosť podľa § 14 ods. 5 písm. c) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a dopustil sa správneho deliktu podľa § 36 ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 324/2022 Z. z..

3. Podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 433/2022 Z. z. *regulovaný subjekt je okrem ďalších povinností ustanovených v tomto zákone povinný vykonávať regulovanú činnosť v súlade s právoplatným rozhodnutím alebo potvrdením úradu a dodržiavať cenovú reguláciu podľa všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného úradom, ak osobitný predpis neustanovuje inak.*

Podľa § 12 ods. 9 vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 18/2017 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v elektroenergetike v znení vyhlášky č. 233/2022 Z. z. (ďalej len „vyhláška č. 18/2017 Z. z.“) *na účely cenovej regulácie sa do 30. apríla roku t predkladajú organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou, prevádzkovateľmi prenosovej sústavy a distribučných sústav údaje o skutočných množstvách elektriny v roku t-1, očakávaných množstvách elektriny v roku t a plánovaných množstvách elektriny na rok t+1 prepravenej koncovým odberateľom elektriny, ako aj údaje o skutočných nákladoch a skutočných výnosoch za prevádzkovanie systému v roku t-1.*

Úrad pri výkone svojej pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 250/2012 Z. z. zistil, že účastník konania nedodrжал cenovú reguláciu podľa všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného úradom, pretože v lehote do 30. 04. 2023 nepredložil úradu údaje o skutočných množstvách elektriny v roku 2022, očakávaných množstvách elektriny v roku 2023 a plánovaných množstvách elektriny na rok 2024 prepravenej koncovým odberateľom elektriny v zmysle § 12 ods. 9 vyhlášky č. 18/2017 Z. z., čím porušil povinnosť podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 433/2022 Z. z. a dopustil sa správneho deliktu podľa § 36 ods. 1 písm. p) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 433/2022 Z. z.

Úrad listom č. 27707/2023/BA zo dňa 27. 07. 2023 oznámil účastníkovi konania začatie správneho konania podľa § 18 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) a súčasne ho informoval, že pred vydaním rozhodnutia má možnosť podľa § 33 ods. 2 v spojení s § 27 ods. 1 správneho poriadku oboznámiť sa s podkladom pre rozhodnutie, so spôsobom jeho zistenia, vyjadriť sa k podkladu

pre rozhodnutie, k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie do 10 pracovných dní odo dňa doručenia oznámenia.

Úradu bol dňa 02. 08. 2023 doručený list označený ako „Oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia a Žiadosť o predĺženie lehoty na vyjadrenie“ zo dňa 27. 07. 2023, ktorým bolo oznámené prevzatie zastupovania účastníka konania v konaní advokátskou kanceláriou POLÁČEK & PARTNERS s. r. o., Hurbanovo nám. 1, 811 06 Bratislava – mestská časť Staré Mesto, IČO: 50 568 124 (ďalej len „právny zástupca“). Zároveň právny zástupca účastníka konania požiadal úrad o predĺženie lehoty na vyjadrenie k oznámeniu o začatí správneho konania o 10 pracovných dní.

Úrad listom č. 29136/2023/BA zo dňa 03. 08. 2023 oznámil právnemu zástupcovi účastníka konania, že súhlasí s predĺžením lehoty na vyjadrenie k oznámeniu o začatí správneho konania avšak len o ďalších 5 pracovných dní, t. j. do 15. 08. 2023 s prihliadnutím na charakter a zložitosť daného správneho konania.

Právny zástupca účastníka konania dňa 15. 08. 2023 doručil úradu vyjadrenie k oznámeniu o začatí správneho konania, ktoré bolo zaevidované pod podacím číslom úradu 30722/2023/BA, a v ktorom uviedol nasledovné. Právny zástupca k správnomu deliktu podľa prvého bodu výroku rozhodnutia uviedol, že účastník konania nebol povinný predložiť návrh ceny pre regulovanú činnosť pripojenie do sústavy, keďže nepripája nové zdroje tretích subjektov do svojej sústavy a cenu nie je možné vypočítať. Právny zástupca uviedol, že pokiaľ regulovaný subjekt nevykonáva pripojenia tretích subjektov do jeho sústavy, povinnosť predkladať cenový návrh a disponovať cenovým rozhodnutím pre uvedenú činnosť mu nevzniká. Rovnako tiež v danom prípade nie je dôvod ani na to, aby úrad inicioval cenové konanie z vlastného podnetu. Cenová regulácia nerealizovaných činností by bola neprimeraná, neúčelná a v konečnom dôsledku aj nemožná. Úrad v cenovom konaní v prípade pripojenia reguluje maximálne poplatky za pripojenie do konkrétnej sústavy. Výška týchto poplatkov nie je samoúčelná, ale tieto maximálne poplatky vždy pozostávajú zo skutočných vstupných údajov. Bez týchto vstupných údajov nie je možné cenu za pripojenie či už schváliť alebo určiť. Vstupné údaje pre výpočet ceny za pripojenie predstavujú predovšetkým náklady prevádzkovateľa, ktoré boli vyvolané v súvislosti s pripojením tretích subjektov do jeho sústavy. Práve tieto vyvolané náklady sú aj dôvodom cenovej regulácie pripojenia. Regulácia cien za pripojenie má zabrániť tomu, aby prevádzkovateľ znášal neprimerané náklady za nové pripojenie vyvolané treťou stranou a rovnako zabrániť tomu, aby tretie subjekty platili neprimerané ceny za pripojenie do konkrétnej distribučnej sústavy. Inými slovami, pokiaľ teda u regulovaného subjektu neexistujú náklady vyvolané treťou stranou v súvislosti s pripojením, ktoré by mu mali byť za pripojenie „kompenzované“ v poplatku za pripojenie, nie je potreba (a ani možnosť) cenovej regulácie vo vzťahu k pripojeniu do sústavy. Cenová regulácia vykonávaná úradom je obmedzením práva na podnikanie, preto musí byť úradom vykonávaná nielen zákonným spôsobom, ale tiež vždy primerane. Rovnako je pri obmedzovaní cenovou reguláciou nevyhnutné dbať na jej podstatu, zmysel a sledovaný cieľ. Je teda neprimerané, aby úrad požadoval od účastníka konania splnenie povinnosti predloženia cenového návrhu na regulovanú činnosť pripojenie s cieľom ho regulovať, pokiaľ tento subjekt reálne činnosť pripojenia nevykonáva a tiež pokiaľ cenu nie je možné ani určiť. Povinnosť predložiť cenový návrh a disponovať cenovým rozhodnutím sa tak nevťahuje na všetky regulované subjekty, ale primerane len na tie regulované subjekty, ktoré vo svojej sústave realizujú nové pripojenia, s ktorými im vznikli náklady. Nové odberné miesta tretích subjektov do miestnych distribučných sústav (ďalej len „MDS“) účastníka konania pripájané nie sú a nikdy ani nebudú. Rovnako účastník konania zvažuje prístup k zníženiu maximálnej rezervovanej kapacity pre pripojenia do jeho sústavy, nakoľko ju vzhľadom na stálych odberateľov v priemyselnom parku nevyužíva. O tom, že účastník konania nemal

povinnosť podať návrh ceny pre pripojenie svedčí aj fakt, že doposiaľ nedisponoval cenovým rozhodnutím pre regulovanú činnosť pripojenie do sústavy, vydaným či už na základe cenového návrhu, alebo na základe podnetu zo strany úradu. Nakoľko účastník konania nevykonával pripojenia tretích subjektov do svojich MDS, povinnosť predložiť úradu cenový návrh pre regulovanú činnosť pripojenia do 31. 08. 2022 sa na neho nevzťahovala. Účastník konania preto neporušil úradom vytyčanou povinnosť a nespáchal správny delikt. Pokiaľ by úrad aj napriek uvedenému bol názoru, že účastník konania bol povinný predložiť do 31. 08. 2022 cenový návrh, právny zástupca poukázal na to, že vzhľadom na absenciu cenovej vyhlášky uvedenú povinnosť účastník konania ani nemohol riadne a včas splniť.

Právny zástupca účastníka konania k správne mu deliktu podľa druhého bodu výroku rozhodnutia uviedol, že vzhľadom na absenciu platnej cenovej vyhlášky na regulačné obdobie 2023 - 2027 zákonná povinnosť nevznikla, nakoľko ju nebolo možné splniť. V zmysle § 14 ods. 1 zákona č. 250/2012 Z. z. platí, že: konanie o cenovej regulácii začína doručením návrhu ceny tovaru a s ním súvisiacich regulovaných činností a podmienok ich uplatnenia regulovaným subjektom úradu alebo z podnetu úradu. Podľa § 14 ods. 5 písm. c) zákona č. 250/2012 Z. z. je regulovaný subjekt povinný predložiť úradu návrh ceny na prvý rok regulačného obdobia pre regulovanú činnosť prístupu do sústavy a distribúcie elektriny do 31.10. posledného kalendárneho roka regulačného obdobia, v danom prípade do 31. 10. 2022. To, ako má cenový návrh vyzerieť, ako sa má predkladať, a čo je jeho prílohou však upravujú cenová vyhláška vydaná úradom v zmysle § 40 ods. 1 zákona č. 250/2012 Z. z. Cenovou vyhláškou má úrad povinnosť transparentne ustanoviť aj celkový rozsah a postup cenovej regulácie, tak aby cenová regulácia nezasahovala do podnikania regulovaných subjektov. Zároveň význam cenovej vyhlášky je zdôraznený aj tým, že na základe cenovej vyhlášky regulovaný subjekt sám určí cenu úradom stanovenými výpočtami, ktorú po schválení najvyšším orgánom spoločnosti predloží v cenovom návrhu na schválenie úradu. Bez účinnej cenovej vyhlášky preto nemožno vydať cenové rozhodnutie. Takéto cenové rozhodnutie by bolo aj podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky neplatné, nakoľko by ho úrad vydal bez časovej a vecnej kompetencie. Do 31. 10. 2022 platila cenová vyhláška č. 18/2017 Z. z., ktorá však upravovala „len“ 5. regulačné obdobie, a to do roku 2023. Nová cenová vyhláška účinná pre 6. regulačné obdobie 2023 – 2027, pre ktoré mal účastník konania podať cenový návrh nebola zo strany úradu ku dňu 31. 10. 2022 vydaná. Zavinením úradu regulovaným subjektom ku dňu 31. 10. 2022 nebol známy rozsah cenovej regulácie a ani to, ako má ich cenový návrh vyzerieť, čo majú najvyšším orgánom schváliť a čo úradu predložiť. Uvedené obdobie bolo maximálne nepredvídateľné a nedopomáhal tomu ani úrad, ktorý regulované subjekty neusmerňoval, len dlhodobo avizoval vydanie novej cenovej vyhlášky. To, ako úrad bude postupovať bolo zrejmé až na prelome rokov 2022 a 2023, kedy úrad dňa 30. 12. 2022 vydal predbežné opatrenia, ktorými určil na obdobie od 01. 01. 2023 do 31. 12. 2023 tarify za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny a podmienky ich uplatnenia v časti tarify za straty pri distribúcii elektriny pre prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav. Keďže účastník konania v rámci cenovej regulácie prístupu preberá tarify nadradenej sústavy, podal dňa 20. 12. 2022 návrhy ceny za prístup do MDS pre všetky lokality nachádzajúce sa na strednom Slovensku. V cenovom návrhu prevzal tarify určené nadradeným sústavám v predbežných opatreniach a tieto aj schválil najvyšším orgánom. Z dôvodu absencie cenovej vyhlášky však tieto návrhy nemohli byť úplné. Sám úrad uviedol, že návrh je neúplný, nakoľko absentuje cenová vyhláška. Preto úrad dňa 29. 12. 2022 cenové konania prerušil a vyzval účastníka konania na odstránenie nedostatkov cenových návrhov, ktoré však bolo možné odstrániť až po vydaní novej cenovej vyhlášky, resp. po vydaní rozhodnutia o tarifách nadradených regionálnym distribučným sústavám. Dňa 30. 01. 2023 úrad vydal účastníkovi konania predbežné opatrenia, ktorými dočasne určil na obdobie

od 01. 01. 2023 do 31. 12. 2023 tarify za prístup do MDS a distribúciu elektriny a podmienky ich uplatnenia v časti taríf za straty pre jednotlivé prevádzky účastníka konania. Úrad napokon novú cenovú vyhlášku pre regulačné obdobie 2023 - 2027 vydal až dňa 14. 06. 2023 (30. 06. 2023 zverejnená v Zbierke zákonov) s účinnosťou ku dňu 01. 07. 2023. Napriek existencii novej cenovej vyhlášky však účastníkovi konania neboli vydané nové cenové rozhodnutia. Rovnako cenové rozhodnutia neboli vydané ani prevádzkovateľom (nadradených) regionálnych distribučných sústav, ktorých tarify účastník konania preberá. Napriek tomu, úrad už inicioval pokutové konanie, v ktorom účastníkovi konania vytyka včasné nesplnenie povinnosti, ktorú objektívne ani nebolo možné splniť. Právny zástupca účastníka konania ďalej uviedol, že cenová regulácia je obmedzením práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 Ústavy, ktorou sa regulovaným subjektom ukladajú isté povinnosti, ktoré v rámci podnikania musia strpieť. Preto aj podľa Ústavného súdu cenová regulácia (ako obmedzenie práva na podnikanie) musí vždy rešpektovať požiadavky zákonného ukladania povinností a obmedzení podľa čl. 13 Ústavy. Podľa čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 13 ods. 2 Ústavy možno povinnosti ukladať len zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd. Pričom medze základných práv a slobôd možno upraviť len zákonom. Ústavný súd vo svojom náleze I ÚS 95/03 (v ktorom sa venoval dôležitosti cenovej vyhlášky v energetike a nezákonnému postupu úradu pri absencii cenovej vyhlášky) uviedol, že samotná hranica (medza) obmedzovania práva regulovaných subjektov na podnikanie v energetike prostredníctvom cenovej regulácie je práve cenová vyhláška úradu. Podľa Ústavného súdu „Samotné vydanie vykonávacieho právneho predpisu malo predstavovať zákonnú medzu ukladania povinností v regulovaných komoditách.“ Pokiaľ cenová vyhláška absentuje, nie je možné regulovaný subjekt cenovo regulovať, keďže by sa tým neprimerane zasahovalo do ústavou garantovaného práva na podnikanie. Podľa Ústavného súdu „Nevydanie všeobecne záväzného predpisu požadovaného zákonom (§ 12 ods. 4 citovaného zákona) znamená aj nedodržanie zákonom učeného postupu ukladania povinností (medzi podnikania) vyplývajúceho z čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy.“ Právny zástupca účastníka konania uviedol, že bez cenovej vyhlášky preto úrad nemá kompetenciu na riadne vykonávanie cenovej regulácie, teda ani na začatie cenového konania a rovnako ani na vydanie cenového rozhodnutia, ktorým by bola cena schválená alebo určená. Podľa Ústavného súdu „Tým, že úrad neprijal potrebný vykonávací právny predpis, neuplatnil transparentne svoju normotvornú právomoc, čím znemožnil predvídať úpravu špecifického okruhu spoločenských vzťahov týkajúcich sa regulácie cien. Je nepochybné, že práve táto právna úprava mala byť východiskom pre vydávanie rozhodnutí úradom, respektíve na základe danej právnej úpravy mal úrad aplikovať právo v konkrétnych prípadoch.“ Jedným z obmedzení v rámci cenovej regulácie regulovaných subjektov je aj podanie kvalifikovaného návrhu ceny riadne a včas. Týmto návrhom sa oficiálne na úrade začína konanie o cenovej regulácii. Teda už v tejto povinnosti predložiť cenový návrh sa odohráva obmedzenie práva na podnikanie, ktoré núti regulovaný subjekt, aby sa sám podrobil cenovej regulácii a aby sám požiadal úrad o schválenie ceny, ktorú (v zmysle cenovej vyhlášky) navrhuje. Regulovaný subjekt preto musí úradu predložiť návrh ceny na základe pravidiel v cenovej vyhláške, aby úrad návrh ceny v cenovom rozhodnutí mohol schváliť. Pokiaľ však cenová vyhláška absentuje, povinnosť predložiť návrh ceny (ako obmedzenie práva na podnikanie) nemá svoje zákonné hranice a je nevynútiteľná. V danom prípade vyžadovanie splnenia tejto povinnosti zo strany úradu, a teda predložiť návrh na cenovú reguláciu bez jasného rozsahu a medzi cenovej regulácie zasahuje do práva regulovaných subjektov na podnikanie, ktoré je garantované v čl. 35 Ústavy a je tiež v rozpore s čl. 13 ods. 2 Ústavy.

Právny zástupca účastníka konania uviedol, že napriek tomu, že požadovanie predloženia cenového návrhu bez cenovej vyhlášky považuje za neústavné, poukazuje na to, že úradom tvrdenú povinnosť predložiť cenový návrh nebolo možné do 30. 10. 2022 splniť a to práve

vzhľadom na absenciu cenovej vyhlášky. Podľa § 14 ods. 5 zákona č. 250/2012 Z. z. je povinnosťou regulovaného subjektu podrobiť sa cenovej regulácii zákonným spôsobom a v rámci nej predložiť návrh ceny na nové regulačné obdobie, ktorý obsahuje (i) označenie regulovaného subjektu, (ii) navrhované ceny, podmienky uplatnenia cien a podklady podľa cenovej vyhlášky, (iii) doklad o schválení návrhu ceny najvyšším orgánom obchodnej spoločnosti alebo družstva alebo spoločníkmi verejnej obchodnej spoločnosti alebo spoločníkmi komanditnej spoločnosti regulovaného subjektu podľa osobitného predpisu, (iv) vyhodnotenie vplyvu návrhu ceny na jednotlivé skupiny odberateľov. Návrh ceny teda nie je čistý papier alebo len proforma dokument na začatie cenového konania bez konkrétnej ceny. Je to riadny návrh konkrétnej ceny vypočítanej podľa cenovej vyhlášky, ktorý navyše musí byť vopred schválený najvyšším orgánom spoločnosti, inak sa cenové konanie zastaví. Rovnako je tiež potrebné vyhodnotiť vplyv ceny vypočítanej podľa cenovej vyhlášky na jednotlivé skupiny odberateľov. Cenový návrh je tak prísne naviazaný na cenovú vyhlášku. Cenový návrh však do 31. 10. 2022 nebolo možné podať, nebolo možné vypočítať cenu, túto schváliť a ani vyhodnotiť jej vplyv na jednotlivé skupiny. Rovnako nebol zákonom upravený ani spôsob predkladania návrhu ceny, či štandardný formulár. To, že cenový návrh nebolo možné predložiť a povinnosť si tak riadne splniť napokon potvrdil úrad v cenových konaniach, keď po predložení cenových návrhov na prevzatie taríf nadradených sústav v časti taríf za straty určených predbežným opatrením, vyzval účastníka konania na doplnenie cenového návrhu a až do odstránenia väd spôsobených absenciou cenovej vyhlášky konania prerušil. Z pohľadu následkov cenovej regulácie (ktorá je obmedzením v práve na podnikanie) v právnom štáte nie je primerané žiadať od regulovaného subjektu, aby predložil čistý nič nehovoriaci návrh ceny, len aby spustil konanie, v ktorom ani len netuší, ako ho bude úrad regulovať a ako zasiahne do jeho práv pod hrozbou sankcie. Navyše dôsledkom takéhoto cenového návrhu bude vždy jeho zastavenie alebo určenie ceny úradom (nakoľko žiadnu cenu v cenovom návrhu nemožno schváliť). Takéto formálne vyžadovanie splnenia povinností (aj keď ju fakticky nie je možné splniť) je navyše v rozpore s princípom zdravého rozumu. Účastník konania preto považuje za absurdné, aby bol úradom sankcionovaný za nepredloženie cenového návrhu do 31. 10. 2022, ktorý ani nebolo možné predložiť v dôsledku nesplnenia si zákonnej povinnosti zo strany úradu. Povinnosť podať cenový návrh je naviazaná na cenovú vyhlášku. Bez cenovej vyhlášky je táto povinnosť nevykonateľná. Účastník konania tak svoju povinnosť neporušil a nedopustil sa správneho deliktu. Správne konanie vedené v časti druhého porušenia je preto nevyhnutné zastaviť.

Právny zástupca účastníka konania k správne deliktu podľa tretieho bodu výroku rozhodnutia uviedol, že predmetné údaje úradu predložil vždy, keď mu bol známy spôsob a forma ich predkladania. Počnúc týmto vyjadrením má však úrad všetky požadované údaje k dispozícii. Podľa § 12 ods. 9 vyhlášky č. 18/2017 Z. z. bolo potrebné, aby účastník konania do 30. 04. 2023 predložil úradu nasledovné informácie týkajúce sa distribúcie elektriny, a to (i) údaje o skutočných množstvách elektriny v roku 2022 (t-1); (ii) údaje o očakávaných množstvách elektriny v roku 2023 (t); (iii) údaje o plánovaných množstvách elektriny na rok 2024 (t+1); (iv) ako aj údaje o skutočných nákladoch a skutočných výnosoch za prevádzkovanie systému v roku 2022 (t-1). Účastník konania poukazuje na to, že vo vzťahu k vyššie uvedeným údajom mu nebol známy (a ani dones nie je známy) spôsob, ako ani forma ich predloženia úradu. Vo vzťahu k týmto údajom absentuje osobitná vyhláška úradu, metodické usmernenie alebo len formulár s informáciou zverejnené na stránke úradu, ako je tomu pri iných údajoch. Rovnako úrad tieto údaje od účastníka konania nevyžadoval ani po minulé roky a za ich nepredloženie ho nikdy nesankcionoval. Účastník konania bol tak legitímne presvedčený, že nekoná protiprávne, ak do 30.4. nepredloží niektoré údaje, o ktorých nevedel formu ani spôsob ich predkladania a úrad ich nikdy nevyžadoval. Údaj o skutočnom množstve distribuovanej elektriny za rok 2022

účastník konania predložil úradu e-mailom (spolu s ďalšími údajmi) dňa 30. 05.2023 v zmysle výzvy úradu na predloženie údajov podľa § 9 ods. 1 písm. l) zákona č. 250/2012 Z. z. Účastník konania tak uvedený údaj úradu riadne predložil a úrad týmto údajom k dnešnému dňu disponuje. Údaj o skutočných nákladoch a skutočných výnosoch za prevádzkovanie systému v roku 2022 (t-1)) účastník konania predložil Úradu cez portál slovensko.sk pred 30.4.2023 spolu s výstupmi z účtovnej evidencie, konkrétne ako tabuľka č. 3. Účastník konania tak požadované údaje predložil v tejto tabuľke, nakoľko nemá vedomosť o žiadnej osobitnej tabuľke alebo metodickom usmernení, ktoré by riešili spôsob a formu predkladania údajov o skutočných nákladoch a skutočných výnosoch za prevádzkovanie systému v roku 2022 (t-1). účastník konania má za to, že spolu s povinnosťou podľa vyhlášky Úradu 446/2012 Z. z. si splnil aj povinnosť podľa § 12 ods. 9 vyhlášky č. 18/2017 Z. z. účinné do 30.6.2023, riadne a včas do 30.4.2023. Účastník konania teda do 30.4.2023 predložil Úradu riadne a včas tento údaj podľa § 12 ods. 9 vyhlášky č. 18/2017 Z. z. účinné do 30.6.2023. Účastník konania Úradu dodatočne odovzdáva i nasledovné informácie, a to:

- údaje o očakávaných množstvách distribuovanej elektriny v roku 2023 (t): 87 131 MWh;
- údaje o plánovaných množstvách distribuovanej elektriny na rok 2024 (t+1): 90 131 MWh;

Pre účely tohto Vyjadrenia účastník konania uvádza, že nepredloženie údajov o distribuovanej elektrine za roky 2022, 2023 a 2024 do 30.4.2023 nemalo charakter úmyselného neplnenia si povinností. Účastník konania údaje za rok 2022 Úradu predložil, keď vedel spôsob a formu ich predkladania. Údaje za roky 2023 a 2024 predložil Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky a tieto predkladá Úradu aj s týmto Vyjadrením. Na uvedené by mal Úrad pri vydávaní rozhodnutia v tomto konaní rovnako prihliadnuť ako na poľahčujúcu okolnosť.

Úrad k vyjadreniu účastníka konania z 15. 08. 2023 uvádza nasledovné.

Účastník konania je držiteľom povolenia č. 2007E 0276 - 3. zmena na predmet podnikania elektroenergetika s rozsahom podnikania distribúcia elektriny a dodávka elektriny. Distribúcia elektriny je preprava elektriny distribučnou sústavou na časti vymedzeného územia na účel jej prepravy odberateľom elektriny. Prevádzkovateľ distribučnej sústavy vykonáva činnosti súvisiace s distribúciou elektriny v rámci prevádzkovania jeho distribučnej sústavy, okrem iného vykonáva aj pripojenie elektroenergetického zariadenia žiadateľa do sústavy.

Pripojenie do sústavy je zabezpečenie potrebnej kapacity na pripojenie v sústave a fyzické pripojenie elektroenergetického zariadenia alebo odberného elektrického zariadenia do sústavy. Pripojenie do sústavy možno chápať ako súbor úkonov, ktorý je predmetom dohody zmluvných strán v zmluve o pripojení, ktorého výsledkom je fyzické spojenie zariadenia so sústavou a ktoré umožňuje následnú fyzickú dopravu elektriny. Prevádzkovatelia distribučných sústav, teda aj účastník konania, majú povinnosť, po splnení obchodných podmienok a technických podmienok pripojenia, pripojiť účastníkov trhov do sústavy, ktorá je bližšie upravená na viacerých miestach v zákone č. 251/2012 Z. z.

Vo všeobecnosti výstavba paralelných distribučných sústav novými prevádzkovateľmi, ktoré majú rovnaké geografické a kvalitatívne pokrytie ako monopolní prevádzkovatelia, nie je ekonomicky efektívna. Z toho dôvodu existujú pravidlá, ktoré umožnia prístup tretích strán na nediskriminačnej báze do existujúcich sietí. V energetických odvetviach sa tak uplatňuje tzv. prístup tretích strán (third-party access), na základe ktorého môže využívať sústavu každý, kto splní nediskriminačné a transparentné technické a obchodné pravidlá prístupu. To zahŕňa jednak právo fyzicky sa k sústave

pripojiť, ako aj následne sústavu využívať. S právom prístupu tretích strán súvisí aj povinnosť prevádzkovateľov rozvíjať sústavu (t. j. zvyšovať ich kapacitu s cieľom uspokojenia zvýšeného dopytu). Právna úprava regulácie sieťových odvetví v nadväznosti na európsku energetickú legislatívu predpokladá právo na prístup tretích strán ako kľúčový prvok organizácie prístupu do energetickej infraštruktúry v Európe a ako hlavný nástroj na otvorenie vnútorného trhu s energiou v hospodárskej súťaži.

Uvedené je dôvodom prísnej ex ante regulácie prevádzkovateľov distribučných sústav obsiahnutej v povinnosti umožniť prístup do sústavy na základe nediskriminačných pravidiel a taríf schvaľovaných národným regulačným orgánom, teda úradom. Súčasne sú subjekty prevádzkujúce sústavu povinné dodržiavať zákaz zneužitia dominantného postavenia a umožniť k nej prístup na základe nediskriminačných pravidiel, na ktoré dohliada ex post aj orgán na ochranu hospodárskej súťaže. Vyplýva to aj z charakteru distribučných sústav, ktoré majú povahu unikátnych zariadení. Podstatou koncepcie unikátnych zariadení je skutočnosť, že je kontrolované podnikateľom v dominantnom postavení, ku ktorému iní podnikatelia potrebujú prístup s cieľom poskytovania tovarov alebo služieb svojim zákazníkom. Povaha distribučných sústav si preto vyžaduje transparentné, objektívne a nediskriminačné podmienky pripájania, po ktorých splnení majú tretie osoby možnosť využiť sústavu.

Z uvedeného vyplýva, že je právne nesprávne tvrdenie účastníka konania o tom, že nevykonáva regulovanú činnosť pripojenie do sústavy a že nemá povinnosť predkladať cenový návrh a disponovať cenovým rozhodnutím, keďže pripojenie do sústavy predstavuje činnosť vykonávanú v rámci úradom povolenej činnosti distribúcia elektriny.

Skutočnosť, že účastník konania v posledných rokoch nepripájal nové elektroenergetické zariadenia alebo odberné elektrické zariadenia žiadateľa do sústavy resp. neúčtuje poplatok za pripojenie, nie je okolnosťou vylučujúcou zodpovednosť účastníka konania za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil tým, že nepredložil úradu v zákonom stanovenej lehote návrh ceny na prvý rok regulačného obdobia pre regulovanú činnosť pripojenie do sústavy.

Účastník konania je povinný vykonávať regulovanú činnosť distribúcia elektriny v súlade s platnou právnou úpravou, pričom zákon upravuje povinnosť účastníka konania mať úradom schválenú cenu za pripojenie do sústavy, keďže táto činnosť podlieha cenovej regulácii.

Úrad ďalej uvádza, že pripojenie do sústavy predstavuje súbor prác, tovarov a služieb, ktoré prevádzkovateľ musí vynaložiť alebo zaobstarať pri pripájaní elektroenergetického zariadenia alebo zmene parametrov existujúceho elektroenergetického zariadenia. Ide o investíciu prevádzkovateľa sústavy vyvolanú treťou stranou, ktorú by tento prevádzkovateľ neuskutočnil, ak by o tom tretia strana nepožiadala, a je teda primerané požadovať, aby náklady na túto investíciu tretia strana znášala. Avšak v snahe zabrániť prenosu neprimeraných a neodôvodnených nákladov prevádzkovateľa sústavy podlieha pripojenie do sústavy cenovej regulácii. Poplatok za pripojenie je jednorazový poplatok, ktorý znáša žiadateľ o pripojenie, a ktorý je nastavený na nákladovom princípe.

Úrad v nadväznosti na argumentáciu účastníka konania uvádza, že rozhodnutie úradu, ktorým sa schvaľuje cena za pripojenie do sústavy, je platné dopredu, ide o cenu uplatňovanú po vydaní rozhodnutia, teda cena sa neschvaľuje následne po vykonaní pripojenia do sústavy. Nie je teda správne tvrdenie účastníka konania, že pokiaľ u účastníka konania neexistujú náklady vyvolané treťou stranou v súvislosti s pripojením, ktoré by mali byť kompenzované v poplatku za pripojenie, nie je potreba cenovej regulácie vo vzťahu k pripojeniu do sústavy. Uvedené potvrdzuje aj zákonná povinnosť podľa § 14 ods. 7 zákona č. 250/2012 Z. z., podľa ktorej je regulovaný subjekt povinný prvýkrát predložiť úradu návrh ceny na zvyšok regulačného obdobia na schválenie do 15 dní od doručenia povolenia

na vykonávanie regulovanej činnosti, pričom je zrejmé, že v tom čase ešte riadne nevykonáva regulované činnosti.

Z vyššie uvedených skutočností jednoznačne vyplýva, že účastník konania je pri vykonávaní regulovanej činnosti distribúcia elektriny okrem iného povinný mať úradom schválenú cenu za pripojenie do sústavy, a to bez ohľadu na to, či v nasledujúcich obdobiach reálne dôjde k pripojeniu elektroenergetického zariadenia žiadateľa do sústavy.

Úrad ďalej k argumentom účastníka konania uvádza, že keďže účastník konania podniká v regulovanej oblasti, je povinný podľa zákona č. 250/2012 Z. z. a zákona č. 251/2012 Z. z. znášať pri svojej podnikateľskej činnosti aj určité obmedzenia, v tomto prípade vykonávať regulovanú činnosť distribúcia elektriny v súlade s platnou právnou úpravou regulácie sieťových odvetví a právoplatnými rozhodnutiami úradu, čo však neznamená, že ide o porušenie jeho ústavných práv na podnikanie a princípov právneho štátu. Tento právny názor vyplýva napríklad z nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 13/97. Ide totiž o legitímnu požiadavku zákona č. 250/2012 Z. z. a zákona č. 251/2012 Z. z. vzhľadom na to, že účastník konania má postavenie určitého monopolu na trhu sieťových odvetví, preto je potrebné pri požiadavke zachovania ochrany odberateľov elektriny resp. žiadateľov o pripojenie do sústavy vykonávať cenovú reguláciu, ktorú vykonáva úrad v cenovom konaní, výsledkom ktorého je cenové rozhodnutie. Výkon cenovej regulácie je eminentným účelom regulácie, pretože jej výkon naplňa účel regulácie ustanovený v § 3 ods. 1 zákona č. 250/2012 Z. z.

V nadväznosti na argumentáciu účastníka konania úrad uvádza, že mu nie je zrejmé, ako cenová regulácia vykonávaná úradom obmedzuje jeho právo na podnikanie v prípade, že účastník konania podľa svojho tvrdenia nevykonáva regulovanú činnosť pripojenie do sústavy. Konanie o cenovej regulácii je administratívny proces, ktorého výsledkom je vydanie rozhodnutia o schválení ceny za pripojenie do sústavy. V prípade, že regulovaný subjekt nepripája zariadenie žiadateľa do sústavy, schválenú cenu neuplatňuje. Avšak v prípade, že žiadateľ o pripojenie zariadenia splní obchodné a technické podmienky pripojenia, regulovaný subjekt je povinný pripojiť zariadenie do sústavy, a v tomto prípade je oprávnený fakturovať žiadateľovi úradom schválenú cenu za pripojenie. Teda regulovaný subjekt, prevádzkovateľ distribučnej sústavy, je povinný disponovať rozhodnutím o schválení ceny za pripojenie do sústavy, keďže cenová regulácia je hlavným nástrojom zabezpečenia transparentných, objektívnych a nediskriminačných podmienok pripájania.

Účastník konania vo vyjadrení uviedol, že povinnosť predložiť cenový návrh a disponovať cenovým rozhodnutím sa nevťahuje na všetky regulované subjekty, ale primerane len na tie, ktoré vo svojej sústave realizujú nové pripojenia, s ktorými im vznikli náklady.

Úrad dáva účastníkovi konania do pozornosti znenie ustanovenia § 14 ods. 5 zákona č. 250/2012 Z. z., podľa ktorého je návrh ceny na prvý rok regulačného obdobia regulovaný subjekt povinný predložiť úradu v termínoch určených zákonom pre jednotlivé regulované činnosti. Zákon č. 250/2012 Z. z. exaktne vyjadruje povinnosť regulovaného subjektu predložiť návrh ceny za regulovanú činnosť v konkrétnom termíne, pričom neustanovuje žiadne výnimky z tejto povinnosti.

Úrad k argumentu účastníka konania, že nové odberné miesta tretích subjektov do jeho MDS pripájané nie sú, nikdy nebudú, uvádza nasledovné.

Úrad má za to, že nie je objektívne možné do budúcnosti vylúčiť vykonávanie regulovanej činnosti pripájanie do sústavy v MDS účastníka konania, pričom zároveň, ako už bolo uvedené vyššie, skutočnosť, že účastník konania v minulosti nevykonával činnosť pripájanie do sústavy, nezbavuje účastníka konania povinnosti predložiť cenový návrh. Úrad zároveň dodáva, že pripojenie do sústavy nepredstavuje len pripojenie nových odberných miest tretích subjektov do sústavy, ale zabezpečenie

potrebnej kapacity na pripojenie v sústave a fyzické pripojenie jednak elektroenergetického zariadenia alebo odberného elektrického zariadenia do sústavy, pričom môže ísť aj o zmenu parametrov existujúceho elektroenergetického zariadenia alebo existujúceho odberného elektrického zariadenia.

Účastník konania zároveň uviedol, že o tom, že nemal povinnosť podať návrh ceny svedčí aj fakt, že doposiaľ nedisponoval cenovým rozhodnutím pre regulovanú činnosť pripojenie do sústavy. K uvedenému úrad uvádza, že právny záver účastníka konania je nesprávny. Skutočnosť, že účastník konania si v minulom období nesplnil zákonnú povinnosť a nemal úradom schválenú cenu za pripojenie do sústavy, nezbavuje účastníka konania povinnosti podať návrh ceny do budúca.

K argumentácii účastníka konania k druhému bodu výroku rozhodnutia ohľadne skutočnosti, že účastníkovi konania nevznikla zákonná povinnosť vzhľadom na absenciu platnej cenovej vyhlášky na regulačné obdobie 2023 – 2027, úrad uvádza nasledovné.

Účastník konania bol povinný v zmysle § 14 ods. 5 zákona č. 250/2012 Z. z. predložiť úradu návrh ceny za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny. Teda účastník konania mal zákonom ustanovenú povinnosť predložiť cenový návrh, pričom zákon č. 250/2012 Z. z. ďalej v § 14 ods. 4 upravuje náležitosti návrhu ceny.

Z uvedeného je zrejmé, že náležitosti návrhu ceny upravuje zákon č. 250/2012 Z. z. a nie cenová vyhláška úradu vydaná v zmysle § 40 ods. 1 zákona č. 250/2012 Z. z., ako to uvádza účastník konania vo vyjadrení.

Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 250/2012 Z. z. návrh ceny obsahuje (i) označenie regulovaného subjektu; (ii) navrhované ceny, podmienky uplatnenia cien a podklady podľa § 40 ods. 1; (iii) doklad o schválení návrhu ceny najvyšším orgánom obchodnej spoločnosti alebo družstva alebo spoločníkmi verejnej obchodnej spoločnosti alebo spoločníkmi komanditnej spoločnosti regulovaného subjektu podľa osobitného predpisu; (iv) vyhodnotenie vplyvu návrhu ceny na jednotlivé skupiny odberateľov.

Účastník konania bol povinný v termíne do 31. 10. 2022 predložiť úradu návrh ceny na prvý rok regulačného obdobia 2023 – 2027 pre regulovanú činnosť prístup do distribučnej sústavy a distribúcia elektriny, pričom návrh ceny mal spĺňať náležitosti upravené v § 14 ods. 4 zákona č. 250/2012 Z. z., a to vrátane navrhovaných cien, podmienok uplatnenia cien a podkladov podľa toho času platnej a účinnej vyhlášky č. 18/2017 Z. z. V prípade, že účastník konania nebol schopný predložiť úradu úplne vyplnený návrh ceny, bol povinný predložiť návrh ceny neúplný, pričom predložením cenového návrhu by začalo konanie o cenovej regulácii tak, ako tomu bolo aj v prípade iných regulovaných subjektov. Úrad je povinný sa takýmto neúplným, avšak podaným, návrhom ceny zaoberať.

Účastník konania dňa 20. 12. 2022 predložil úradu návrhy ceny na prvý rok regulačného obdobia 2023 – 2027 pre regulovanú činnosť prístup do distribučnej sústavy a distribúcia elektriny. V návrhoch uviedol, že pristupuje k použitiu taríf za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny prevádzkovateľa distribučnej sústavy, do ktorej je pripojený, vrátane podmienok pridelenia jednotlivých taríf. Prílohou návrhov ceny bol aj doklad o schválení návrhu ceny najvyšším orgánom obchodnej spoločnosti, v ktorom bolo uvedené rozhodnutie o schválení návrhu ceny za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny na rok 2023 na účely jeho predloženia úradu, a to tak, že účastník konania použije tarify za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny prevádzkovateľa distribučnej sústavy, do ktorej je distribučná sústava účastníka konania pripojená.

Úrad k uvedenému uvádza, že nič nebránilo účastníkovi konania predložiť uvedené cenové návrhy v termíne ustanovenom v zákone č. 250/2012 Z. z., t. j. do 31. 10. 2022, keďže účastník konania,

čo sa týka navrhovaných cien a podmienok ich uplatnenia len uviedol, že pristupuje k použitiu taríf nadradenej distribučnej sústavy. Účastník konania bol teda schopný objektívne splniť povinnosť predložiť návrh ceny do 31. 10. 2022, pričom úrad zdôrazňuje, že účastník konania takýto návrh ceny aj podal, a to navyše podľa tvrdenia účastníka konania v čase absencie novej cenovej vyhlášky. Argumentácia účastníka konania ohľadne absencie vykonávacieho predpisu je teda nedôvodná.

Účastník konania vo vyjadrení uviedol, že cenová regulácia bez vydanjej cenovej vyhlášky zasahuje do jeho práva na podnikanie, že povinnosti možno ukladať len zákonom alebo na základe zákona a v jeho medziach pri zachovaní základných práv a slobôd, pričom poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 95/03.

Úrad uvádza, že povinnosť účastníka konania predložiť návrh ceny na prvý rok regulačného obdobia je upravená v zákone č. 250/2012 Z. z., teda ide o povinnosť uloženú zákonom a v jeho medziach. Zároveň úrad opakovane uvádza, že keďže účastník konania podniká v regulovanej oblasti, je povinný podľa zákona č. 250/2012 Z. z. a zákona č. 251/2012 Z. z. znášať pri svojej podnikateľskej činnosti aj určité obmedzenia, v tomto prípade vykonávať regulovanú činnosť distribúcia elektriny v súlade s platnou právnou úpravou regulácie sieťových odvetví (dodržiavať povinnosti uložené zákonom) a právoplatnými rozhodnutiami úradu, čo však neznamená, že ide o porušenie jeho ústavných práv na podnikanie a princípov právneho štátu. Tento právny názor vyplýva napríklad z nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 13/97.

V nadväznosti na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 95/03 úrad uvádza, že predmetom uvedeného rozhodnutia bolo preskúmanie zákonnosti postupu úradu pri vydávaní cenových rozhodnutí pri absencii vykonávacieho predpisu, pričom súd uviedol, že namietané rozhodnutia majú charakter vadných právnych aktov a úrad aplikoval právo bez toho, aby dodržal svoju vecnú a časovú kompetenciu. Súd konštatoval, že z namietaných rozhodnutí plynuli pre sťažovateľky práva a povinnosti, ktoré neboli uložené na základe zákona, pretože neexistoval vykonávací predpis upravujúci podmienky a postup pri regulácii cien. Úrad k uvedenému uvádza, že predmetné rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky konštatuje porušenie práv a povinností sťažovateľiek výlučne v súvislosti s vydávaním individuálnych právnych aktov úradom (cenových rozhodnutí) bez vydaného vykonávacieho právneho predpisu. Predmetné rozhodnutie nezbavuje účastníka konania povinnosti predložiť úradu návrh ceny, t. j. plniť si svoje zákonné povinnosti. Úrad ďalej zdôrazňuje, že v prípade účastníka konania k vydaniu cenových rozhodnutí úradom bez absencie vykonávacieho predpisu nedošlo.

Účastník konania taktiež vo vyjadrení uviedol, že z pohľadu následkov cenovej regulácie nie je primerané žiadať od regulovaného subjektu, aby predložil čistý nič nehovoriaci návrh ceny, len aby spustil konanie, v ktorom ani len netuší, ako ho bude úrad regulovať a ako zasiahne do jeho práv pod hrozbou sankcie. Účastník konania uviedol, že bez cenovej vyhlášky je táto povinnosť nevykonateľná.

Úrad uvádza, že ako vyplýva z vyššie uvedených skutočností, účastník konania bol objektívne schopný predložiť úradu návrhy cien v termíne do 31. 10. 2022 v zmysle povinnosti uloženej zákonom č. 250/2012 Z. z. Úrad zároveň uvádza, že mu je zrejmé, ako môže pri vykonávaní cenovej regulácie zasiahnuť do práv regulovaného subjektu pod hrozbou sankcie. Ako už bolo uvedené, úrad je povinný zaoberať sa aj neúplným, avšak podaným, návrhom ceny. Sankcia hrozí regulovanému subjektu jedine v prípade nedodržania zákonom ustanovených povinností, čo nastalo aj v prípade účastníka konania.

Argumentácia úradu ohľadne zákonnej povinnosti účastníka konania predložiť návrh ceny na prvý rok regulačného obdobia 2023 – 2027 sa vzťahuje aj na správny delikt podľa prvého bodu výroku rozhodnutia.

Úrad k argumentom účastníka konania k správne deliktu podľa tretieho bodu výroku rozhodnutia uvádza nasledovné.

V zmysle § 12 ods. 9 vyhlášky č. 18/2017 Z. z. sa na účely cenovej regulácie sa do 30. apríla roku t predkladajú organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou, prevádzkovateľmi prenosovej sústavy a distribučných sústav údaje o skutočných množstvách elektriny v roku t-1, očakávaných množstvách elektriny v roku t a plánovaných množstvách elektriny na rok t+1 prepravenej koncovým odberateľom elektriny, ako aj údaje o skutočných nákladoch a skutočných výnosoch za prevádzkovanie systému v roku t-1. Teda účastník konania mal v termíne do 30. 04. 2023 predložiť úradu údaje o skutočných množstvách elektriny v roku 2022, očakávaných množstvách elektriny v roku 2023 a plánovaných množstvách elektriny na rok 2024 prepravenej koncovým odberateľom elektriny, ako aj údaje o skutočných nákladoch a skutočných výnosoch za prevádzkovanie systému v roku 2022.

Údaje o skutočných nákladoch a skutočných výnosoch za prevádzkovanie systému v roku 2022 účastník konania predložil úradu dňa 25. 04. 2023 spolu s výstupmi z účtovnej evidencie podľa vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 446/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob vedenia evidencie skutočností, ktoré sú premetom účtovníctva, spôsob vedenia evidencie nákladov, výnosov, aktív a pasív, forma a termíny predkladania výstupov z evidencie. Z uvedeného dôvodu úrad prehodnotil opis skutku, ktorého sa účastník konania dopustil, uvedený v oznámení o začatí správneho konania.

Údaje o skutočnom množstve distribuovanej elektriny za rok 2022 účastník konania predložil úradu dňa 30. 05. 2023 v reakcii na výzvu úradu na predloženie údajov, t. j. po termíne ustanovenom vo vyhláške č. 18/2017 Z. z..

Údaje o očakávanom množstve distribuovanej elektriny za rok 2023 a údaje o plánovanom množstve distribuovanej elektriny za rok 2024 účastník konania predložil úradu dňa 15. 08. 2023 spolu s vyjadrením k oznámeniu o začatí správneho konania, t. j. po termíne ustanovenom vo vyhláške č. 18/2017 Z. z..

Úrad uvádza, že § 12 ods. 9 vyhlášky č. 18/2017 Z. z. ustanovuje rozsah údajov vyžadovaných úradom na účely cenovej regulácie, ktoré sa predkladajú v termíne do 30. apríla. Úrad dáva účastníkovi konania do pozornosti ustanovenia správneho poriadku upravujúce náležitosti podania, prostredníctvom ktorého bol účastník konania oprávnený predložiť úradu požadované údaje. Úrad ďalej zdôrazňuje, že regulovaným subjektom je známe, že úrad akceptuje aj predloženie údajov prostredníctvom e-mailu. Zároveň úrad k argumentom účastníka konania uvádza, že vydáva metodické usmernenia pre regulované subjekty v prípade nejasností a rozporov v postupoch, pričom je potrebné uviesť, že v súvislosti s predkladaním údajov podľa § 12 ods. 9 vyhlášky č. 18/2017 Z. z. je úradu z jeho bežnej činnosti ako aj z postupu a aplikačnej praxe iných regulovaných subjektov zrejmé, že takéto usmernenie pre regulované subjekty nie je potrebné. Taktiež úrad nie je povinný zverejniť samostatný formulár na predkladanie uvedených údajov. V zmysle splnomocňovacích ustanovení nie je úrad ani oprávnený vydať osobitnú vyhlášku upravujúcu spôsob a formu predkladania údajov podľa § 12 ods. 9 vyhlášky č. 18/2017 Z. z.

Správny orgán preskúmal všetky podklady potrebné pre zistenie skutočného stavu veci a dospel k záveru, že účastník konania preukázateľne porušil povinnosti podľa zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z., v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z. Správny orgán pri ukladaní úhrnnej pokuty účastníkovi konania podľa § 36 ods. 3 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z., v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z. vo výške 3 250,-eur za porušenie povinností uvedených vo výroku tohto rozhodnutia bol viazaný kritériami voľného hodnotenia dôkazov a správnej úvahy podľa § 36 ods. 7

zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z., v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z. Pri určovaní výšky uvedenej pokuty správny orgán prihliadol najmä na spôsob, čas trvania a následky porušenia povinností.

Správny orgán v rámci správneho konania zhodnotil všetky dôkazy, skutočnosti svedčiace v prospech aj v neprospech účastníka konania jednotlivito aj v ich vzájomných súvislostiach. V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uviedol ustanovenia dotknutých právnych predpisov, z ktorých vychádzal pri konštatovaní porušení zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z., v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z. účastníkom konania a ktoré správny orgán použil ako východisko pre kvalifikáciu správnych deliktov vo výroku rozhodnutia. Následne správny orgán s použitím správnej úvahy rozvinul výklad príslušných ustanovení zákona, na základe ktorých dospel k záveru preukázaných porušení zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z., v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z..

Správny orgán pri určovaní výšky pokuty vzal do úvahy skutočnosť, že účastník konania je povinný dodržiavať všetky zákonom ustanovené povinnosti, za dodržiavanie ktorých zodpovedá, a to spôsobom a v lehotách určených zákonom, pričom je ďalej povinný sledovať všetky zmeny v príslušných všeobecne záväzných právnych predpisoch.

Správny orgán zároveň uvádza, že účastník konania je držiteľom povolenia na predmet podnikania elektroenergetika s rozsahom podnikania distribúcia elektriny. Podmienkou pre vydanie povolenia na vykonávanie regulovanej činnosti distribúcia elektriny je určenie zodpovedného zástupcu, ktorý zodpovedá za odborné vykonávanie povolenej činnosti podľa zákona č. 250/2012 Z. z. a zákona č. 251/2012 Z. z., to znamená, že účastník konania má mať ustanovenú odborne spôsobilú osobu, ktorej úlohou je vykonávať regulovanú činnosť v súlade s platnou legislatívou. Účastník konania tým, že disponuje povolením na distribúciu elektriny, sa zaručuje ku konaniu, ktoré by malo korešpondovať s určitým stupňom odbornosti, ktorý nemôže byť na úrovni laického prístupu. Cieľom inštitútu zodpovedného zástupcu je zabezpečiť odborný výkon podnikania prevádzkovateľa distribučnej sústavy v oblasti energetiky.

Správny orgán pri rozhodovaní o výške uloženej úhrnnej pokuty za preukázané porušenia zákona vzal do úvahy všetky skutočnosti uvedené účastníkom konania v jeho vyjadreniach, okrem iného že v prípade správnych deliktov podľa tretieho bodu výroku rozhodnutia, že nepredloženie údajov nemalo charakter úmyselného neplnenia povinností, a že dodatočne úradu predložil požadované údaje.

Správny orgán v prípade správneho deliktu podľa prvého bodu výroku rozhodnutia zohľadnil, že účastník konania nepristúpil k náprave protiprávneho stavu a to aj napriek skutočnosti, že oznámením o začatí správneho konania bol upozornený na porušenie platnej právnej úpravy, a teda protiprávny stav pretrváva od 01. 09. 2022.

Správny orgán v prípade správneho deliktu podľa druhého bodu výroku rozhodnutia zohľadnil, že účastník konania pristúpil k náprave protiprávneho stavu z vlastnej iniciatívy ešte pred začatím konania o uložení pokuty tým, že dodatočne predložil úradu dňa 03. 02. 2023 návrhy ceny. Protiprávny stav teda trval od 01. 11. 2022 do 19. 12. 2023.

Aj napriek skutočnosti, že v prípade správnych deliktov podľa prvého a druhého bodu výroku rozhodnutia ide o administratívnu povinnosť, správny orgán uvádza, že konanie o cenovej regulácii, v ktorom úrad schvaľuje regulovanú cenu a podmienky jej uplatnenia, predstavuje základný nástroj úradu na dosiahnutie účelu regulácie, a to transparentným a nediskriminačným spôsobom zabezpečiť

dostupnosť tovarov a s nimi súvisiacich regulovaných činností za primerané a konkurencieschopné ceny. Teda nepredloženie návrhu ceny podľa § 14 ods. 5 zákona č. 250/2012 Z. z. negatívne ovplyvnilo výkon pôsobnosti úradu v zmysle právomocí zverených mu zákonom č. 250/2012 Z. z. v oblasti cenovej regulácie.

V prípade správneho deliktu podľa tretieho bodu výroku rozhodnutia správny orgán zohľadnil, že účastník konania pristúpil k náprave protiprávneho stavu tým, že dodatočne predložil úradu údaje o skutočnom množstve distribuovanej elektriny za rok 2022, o očakávanom množstve distribuovanej elektriny za rok 2023 a o plánovanom množstve distribuovanej elektriny za rok 2024 v zmysle § 12 ods. 9 vyhlášky č. 18/2017 Z. z. Protiprávny stav v prípade predloženia údajov o skutočnom množstve distribuovanej elektriny za rok 2022 trval od 01. 05. 2023 do 29. 05. 2023 a v prípade údajov o očakávanom množstve distribuovanej elektriny za rok 2023 a plánovanom množstve distribuovanej elektriny za rok 2024 trval od 01. 05. 2023 do 14. 08. 2023.

Správny orgán zároveň zohľadnil skutočnosť, že v prípade správneho deliktu podľa tretieho bodu výroku rozhodnutia ide o administratívne porušenie zo strany účastníka konania, ktorým nebola spôsobená škoda tretím osobám. Avšak správny orgán prihliadol na to, že neposkytnutím uvedených údajov bol negatívne ovplyvnený výkon pôsobnosti úradu v zmysle právomocí zverených mu zákonom č. 250/2012 Z. z. v oblasti cenovej regulácie, nakoľko úrad uvedené údaje používa na verifikáciu údajov uvedených účastníkom konania v cenových návrhoch v rámci konania o cenovej regulácii.

Ďalej správny orgán ako prít'azujúcu okolnosť vyhodnotil aj skutočnosť, že účastník konania sa dopustil správnych deliktov opakovane do 3 rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty, a to rozhodnutia č. 0067/2021/K zo dňa 13. 09. 2021 o uložení pokuty vo výške 1 300,- eur, ktoré nadobudlo právoplatnosť 29. 09. 2021, to znamená, že správny orgán vzal do úvahy skutočnosť, že účastník konania bol upozornený na dodržiavanie platných právnych predpisov v oblasti regulácie sieťových odvetví a aj napriek tomu sa dopustil opakovane správnych deliktov.

Správny orgán po vyhodnotení dôkazov a po dôkladnom zvážení všetkých skutočností týkajúcich sa správneho konania nadobudol presvedčenie, že skutkový stav bol spoľahlivo zistený, vierohodne preukázaný, a že pri rozhodovaní vo veci nič nezanedbal. Správny orgán je bez pochybností, že stav prejednávanej veci, ktorá bola predmetom konania, zistil úplne a presne. Dôkazy vyhodnotil jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti a následne dospel k záveru, že rozhodnutie v celom jeho kontexte zodpovedá všetkým požiadavkám právnych predpisov, ako aj judikatúre súdov.

Po posúdení, zvážení a zohľadnení všetkých okolností týkajúcich sa spôsobu, času trvania a následkov porušenia povinností, správny orgán rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. Uloženie úhrnnú pokutu za porušenia zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z., v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z. vo výške 3 250,-eur, ktorá je na spodnej hranici zákonom ustanovenej sadzby, považuje správny orgán za primerane represívne a dostatočné preventívne opatrenie voči účastníkovi konania. Správny orgán pri určení pokuty prihliadol aj na ustálenú judikatúru, t. j. aby sankcia plnila svoju preventívnu funkciu, teda aby sa účastník konania do budúca vyvaroval porušení zákonných povinností, a zároveň aby plnila svoju represívnu funkciu, teda musí byť citeľná v majetkovej sfére účastníka konania, pretože má pôsobiť ako trest za spáchané správne delikty. Preventívna úloha postihu nespočíva iba v účinku proti účastníkovi konania (individuálne pôsobenie). Postih musí mať silu odradiť od nezákonného postupu aj iných nositeľov rovnakých zákonných povinností (generálne pôsobenie); tento účinok potom môže vyvolať iba postih zodpovedajúci významu chráneného záujmu včas a vecne správne vyvodený V prípade, že ide o finančný postih,

musí byť tento citeľný v majetkovej sfére delikventa, a teda musí v sebe obsahovať aj zložku represívnu.

Správny orgán listom č. 27707/2023/BA zo dňa 27. 07. 2023 oznámil účastníkovi konania, že pred vydaním rozhodnutia má možnosť podľa § 33 ods. 2 v spojení s § 27 ods. 1 správneho poriadku oboznámiť sa s podkladom pre rozhodnutie, so spôsobom jeho zistenia, vyjadriť sa k podkladu pre rozhodnutie, k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Účastník konania sa vyjadril listom z 15. 08. 2023. Správny orgán pri vydávaní rozhodnutia nepoužil podklady, ktoré by účastníkovi konania neboli známe.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu môže účastník konania podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor regulácie elektroenergetiky. Rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov nadobudlo právoplatnosť, je preskúmateľné súdom.

Mgr. Ing. Martin Lepieš
riaditeľ odboru regulácie elektroenergetiky

Rozhodnutie sa doručí:

POLÁČEK & PARTNERS s. r. o., Hurbanovo nám. 1, 811 06 Bratislava – mestská časť Staré Mesto